

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:
 Egész évre . 24 kor.
 Félévre . 12 kor.
 Negyedévre . 6 kor.
 Egy-hónapra . 2 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egyhasábos petit sor 10 fill. vagy egy □ cm. hely 4 fill. — Nyiltér és magánérdekű ismertetés soronként 40 fill.

Megjelenik naponként reggel 6 órakor, hétfőn vagy ünnep után déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű ismertetések felvétele.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Fiume küldöttsége Széll Kálmánál.

Fiume, márczius 5. Tegnap délután a Deák-szállodában az autonomisták mintegy 600 tagja Maylaender indítványára elhatározta, hogy nagy küldöttség küldessék Budapestre Széll Kálmán üdvözlésére. A küldöttség este Budapestre utazott. A sokaság a pályaudvaron: „Eljen Fiume”, „Evviva Maylaender”, „Jó sikert” kiáltásokkal fogadta. A küldöttség szónoka Fiume képviselője: Batthányi lesz.

Az Ugron-párt értekezlete.

Budapest, márczius 5. Az Ugron-párt tegnapi értekezletén kimondta, hogy a szállítási ügyére vonatkozólag nyugodtan várja az összeférhetetlenségi eset elintézését.

Gyűlés a Lex Heintze ellen.

Berlin, márczius 5. A Lex Heintze ellen nagy gyűlést tartottak. A felszólalók között volt Sudermann is. Kimondták, hogy elvárják a birodalmi gyűléstől, hogy a végleges tárgyaláskor visszautasítsák e rendeletet.

Nemzetközi időszaki kiállítás Párisban.

Budapest, márczius 5. A párisi világkiállítás megnyitását megelőzőleg külön szakkiállítás nyílik meg a párisi Tuillerák kertjében a szakésművészet, élelmiszer és italárak részére. Az időszaki kiállítás már e hó 18-án nyílik meg és tart e hó végéig, mindazonáltal még elfogad jelentkezéseket a kiállítás igazgatósága. — Kérdézősködésekre szíveségből Kubinyi Mihály (Rózsa-utca 59. szám) adhat felvilágosítást, mint tb. megbízott.

Márcziusi tél.

Budapest, márczius 5. Románia egy részében és egész Bulgáriában óriási havazások vannak; a forgalom is sok helyütt megakadt.

A jogász és tisztviselőkör közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A debreczeni jogász- és tisztviselőkör tegnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését bernáthfalvi Bernáth Elemér elnöklésével. A közgyűlésen számosan vettek részt, amennyiben ott láttuk társadalmi életünk minden rétegét.

Az elnök megnyitván a közgyűlést, meleg szavakban üdvözölte az egylet tagjait, hálás köszönetét tolmácsolva egyttal azért, hogy a kör az eltávozott elnök helyére elnökül hívta meg. — Kiemeli, hogy bár a legnagyobb jóakarattal igyekezett tisztének megfelelni mégis megtörténhetett, hogy hivatali, egyházi és társadalmi

elfoglaltsága miatt nem jöhetett a körbe annyiszor, mint ezt kötelességérzete és szíve sugallta.

A közgyűlés éljenzéssel fogadta az elnök szép szavait, ki ezután a jegyzőkönyv hitelesítésére Sziegmeth Károly h. üzletvezetőt és Unger Gusztáv kir. ítélőtáblai bírót kérte fel.

Szücs Géza dr. a kör buzgó titkára, olvasta fel ezek után az elnöki jelentést, mely így hangzik:

„Tisztelt közgyűlés!

Az 1899. január hó 29-én tartott közgyűlés, mely engem az elnöki székre emelt, kifejezést adott elődöm: Puky Gyula, a körnek 5 éven keresztül elnöke iránt érzett tiszteletének s a kör érdekében kifejtett buzgó tevékenységének, kiváló érdemeinek méltánylataként egyhangú lelkesedéssel a kör köztisztviselői tagjává választotta.

Az egylet tisztikarában az év folyamán az a változás történt, hogy Harmath Gergely pénztáros megrongált egészségére való tekintettel állásáról lemondott. A választmány a kifejtett buzgó tevékenységért lemondott pénztárosnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazatot. A választmány a pénztári teendők végzésére Zimmermann Gyula vál. tagot kérte fel s ez idő alatt ő végzi kiváló pontossággal, lelkiismeretességgel és szakértelemmel a teendőket.

Mint örvendetes jelenséget emelem ki, hogy ma a kör pénztárát semmiféle adósság sem terheli s hogy az ez évi bevétel 636 frt 70 krral haladja meg a múlt évit. A kör jelenlegi vagyona 1900. január 1. állás szerint 3180 korona 42 fillér készpénz, berendezési tárgyakban 3637 korona 27 fillér, összesen 6817 korona 69 fillér.

Könyvtárunk ez idő szerint 948 műből áll 1259 kötetben. Köszönettel emlékezem meg e helyen Kovács Károly tagtársunk adományáról, ki 12 darab művel, 43 kötetben ajándékozta meg körünk könyvtárát. Legújabbban Eötvös József br. munkáinak beszerzését határozta el a választmány és felkérte Koncz Ákos tanácsnok körtagot, hogy az ekként gyarapodott könyvtárt rendezni s erről könyvjegyzéket készíteni sziveskedjék. Nevezett tagtársunk e megbízatást készséggel fogadta el s szíves volt e célra nagybecsű szakismeretét rendelkezésünkre bocsátani.

Lapok és folyóiratok nagy számban vannak olvasótermünkben s ezeknek előfizetési ára egyhármadrészben megtérül az értük árverésen, vagy szabadkézi eladás útján a tagoktól befolyt vételárból.

Kiemelkedő mozzanata körünk életének a Csiky Lajos akad. igazgató, fogházi lelkész ur felolvasása: *A vallás és emberszeretet a fogházügy szolgálatában.* A rabokat segélyező egyesület nemes és szép eszméje tehát e kör egise alatt fogamzott meg a debreczeni társadalomban és a megvalósulás felé közeledik. A választmány a maga részéről is előmozdítja az ügyet azáltal, hogy e művet a tagok közt kiosztatta azon kívánsággal, vajha testet öltene ez eszme.

Mint minden évben, úgy most is a legnagyobb örömmel kell megemlítenem e jelentésben a kör által rendezett mulatságokról. Ez idén, minthogy a közgyűlés később tartatik, két ilyen sikeres mulatságról van sze-

recesém jelenteni. Az egyik az 1899. február 14-iki jelmezes táncestély, a másik a f. év február 1-én tartott secessió táncestély. Mindkettő a Dobiecki Sándor elnöktársam furadhatlan buzgósága, páratlan ügyessége következtében a nagy anyagi siker mellett erkölcsi diadalt is szerzett körünknek, annak társadalmi szereplését és jelentőségét kiváló mértékben emelve.

A rendező bizottságnak ugyszólván minden tagja igyekezett feladatát betölteni de különös elismerés illeti az ideai secessió táncestélén azon körtagokat, kik a terem díszítését végezték s a köztetszésben részesült secessió képeket és díszítményeket festették. Habár a választmány leróta háláját a siker előmozdító iránt, különösen pedig Dobieczy Sándor elnöktársamnak nagybecsű közreműködéséért, úgy hiszem a közgyűlés minden tagjának érzelmét tolmácsolom, midőn a köszönetet e helyen ismétlem s felújítom. Az 1899. évi táncestély jövedelme 840 korona, az 1900. évié pedig 928 korona 08 fillér.

A kör társadalmi szereplésénél fel kell említenem azokat a kedélyes társasvacsorákat, melyek az elmúlt évben is nagyban előmozdították az egyesületi közszellem fejlesztését és fokozták a körtagok közt meglevő azt a baráti jó viszonyt, mely körünket mindig jellemezte s ami, hogy a jövőben is meglegyen, szívemből kívánom.

Komjáthy János színigazgató ur a körtagokat az idén is részesítette abban a kedvezményben, hogy 25 százalékkal olcsóbban kapják a jegyeket a rendes helyaráknál.

A körtagok száma emelkedést mutat. Jelenleg a körnek 316 rendes és 8 kültagja van. A lefolyt évben K. Tóth Sámuel akad. tanár és Potomesik Ignác főreáliskolai tanár tagtársainkat ragadta el a kérélelhetlen halál. Az egyház és a tanügy e két nemes bajnokát részvétünk kíséri. Legyen emlékeztük áldott.

Az elnöki jelentést éljenezve vette tudomásul a közgyűlés, mely után a számvizsgáló bizottság tette meg jelentését, melynek alapján a felmentvényt Zimmermann Gyula pénztárosnak megadták, köszönetet tolmácsolva buzgó fáradozásáért.

Az ideai költségelőirányzat 8450 korona 42 fillér bevételt és 5700 korona kiadást tüntet fel, melyet a közgyűlés tudomásul vett.

Ezután az elnök bejelentve a tisztikar lemondását, felkéri Balogh Imre korelnököt a választás vezetésére, szavazatszedő bizottsági tagokul jelölve ki Boczán Elemér és Jaszencsák Sándor körtagokat.

Balogh Imre úgy gondolja, hogy a közérzület nevében beszél, midőn azt indítványozza, hogy az elnöki székre Bernáth Elemér eddigi elnököt emeljék. Az általános éljenzés után küldöttség hívta meg az elnököt, ki szép beszédben hatásosan köszöntö meg a közgyűlés határozatát. Ugy a két alelnököt: Lengyel Imrét és Dobieczy Sándort, szintén egyhangulag újból alelnökké választották; titkár lett ismét Szücs Géza dr., jogtanácsos Szilágyi Imre, háznagy Vattay Géza, pénztáros Zimmermann Gyula, könyvtáros a beteg Sapka János helyett Pápay János, mind egyhangulag.

Képes levelezőlap,

nagy választékban, bámulatos
 olcsó árakon kaphatók a

gyűjteményhez Albumok

CSOKONAI-papirkereskedésben

A választmány így alakult meg: Balogh Imre, Bartók Agoston, Boczán Elemér, Csath Zsigmond, Ericz Ernő, Géresi Kálmán, Hatházy Ferencz, Jaszenesák Sándor, Komlóssy Arthur, Konez Ákos, Kölesey Sándor, Majerszky Mihály, Márk Endre, Materny Lajos, Miskolczy Jenő, Molesányi János, Huteray Béla, Szegmeth Károly, Széll Farkas, dr. Szücs Miklós, dr. Tüdös János, Unger Gusztáv, Várady Károly, Wolafka Antal.

Számvizsgálók lettek: Tikos József, Balogh József és Györy Kálmán.

A megejtett választás után Bernát Elemér elnök melegen üdvözölte az új tisztikart, kívánja, hogy az egyesület ezentúl is gazdag sikereket érjen el működésében. Köszöni a tagok érdeklődését és a közgyűlést bezárja. (Eljenzés.)

NAPI HIREK.

— **Gaszner Károly kitüntetése.** Em-lítettük, hogy Ő Felsége Gaszner Károlyt, a debreczeni kereskedővilág egyik nesztorát, abból az alkalomból, hogy az O. M. banknál mint váltó bírálótanácsos 30 éve működik, a város közgazdasági szolgálatában szerzett érdemeinek előismerésül a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki. Ezen kitüntetés alkalmából a debreczeni kereskedő társulat, melynek Gaszner Károly évtizedek óta tevékeny és ügybuzgó választmányi tagja, tegnap vasárnap délelőtt *Bárdos* Lajos elnökletével diszülést tartott. Az ülésen a választmány, valamint az O. M. bank bírálótanácsa és tisztikara teljes számban részt vett. Az ipar és ker. bank képviselőiben, mely banknak Gaszner igazgatósági tagja, Varga Ferencz vezérigazgató volt jelen. Az elnök az ülés megnyitása után lelkes s meleg szavakban emlékezett meg azon kiváló érdemekről, melyeket Gaszner városunk kereskedelmi érdekeinek szolgálatában három évtizeden keresztül kifejtett hasznos munkásságával szerzett, — kiemelve, hogy Ő Felsége magas kitüntetésének fénye érinti a kereskedői kart is, mert ezen kitüntetés által a kereskedő fáradságos és küzdelmes munkája elnyerte jutalmát. Végül tolmácsolta úgy e társulat, mint a választmány szeretetteljes szerencsekívánatát. Ezt követőleg *Kernhoffer* József, az O. M. bank főnöke, mint a saját és kartársai nevében üdvözölte s fejezte ki szerencsekívánatait, különösen hangsúlyozván azt a szeretetet és tiszteletet, melyben az ünnepelt nemcsak a bank itteni hivatalában, de a bank központi kormánytanácsában is részesül. A debreczeni kereskedő kartársak és a váltóbíró tanács nevében Kardos László társulati alelnök mondott lelkes beszédet, tolmácsolván azt a kiváló rokonszenvet és szeretetet, melyben a kitüntetett tagtársat kivétel nélkül részesítik. Végül a kitüntetett, Gaszner Károly meghatott szavakkal mondott köszönetet az iránta nyilvánult rokonszenvért s hangsúlyozta azt is, hogy Ő felsége kitüntető kegyét nem kizárólag saját személyének, hanem azon munka jutalmának tekinti, melyet kereskedői pályája alatt legjobb tehetsége és tudása szerint teljesített. Ezzel a szép ünnepély véget ért.

— **Telefon Debreczen és Budapest között.** A debreczen—budapesti telefonösszeköttetés létesítése — mint értesülünk — most már befejezett tény. Az erre vonatkozó összes munkálatok, tervek, költségvetések már jóvá is vannak hagyva. A telefon kiépítési munkálatait április elején kezdik meg.

— **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor teljes tanácsülés volt a városházán *Degenfeld József* gróf főispán elnöklésével, melyen a közvilágítás ügyét készítették elő a márcziusi rendkívüli bizottsági ülésre.

— **Önkéntes tűzoltó-testület közgyűlése.** Élénk pártolás mellett tartotta tegnap a debreczeni tűzoltó testület évi rendes közgyűlését, ugyanekkor az öt éves mandátumok a parancsnokságra nézve lejárván, az új tisztujtás is megejtettetett. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, tiszteletbeli főparancsnok korelnöklete alatt a szavazások megtörténtek. Főparancsnokká egyhangulag eddigi főparancsnok Szikszay Gyula választatott meg, helyettes főparancsnok Publik Ernő, tükárnak Jablonczay Kálmán szintén, közfelkiáltással. Osztály parancsnokok választásánál a nagyobb rész Morvay Sőtért kiáltotta ki első osztály parancsnoknak Nagy Gáborral szemben, de azt Morvay nem fogadta el, Nagy Gábor 24 éves tűzoltói szolgálatát tekintetbe véve. Szakaszparancsnokok lettek: Bálint Lajos, Molnár Matuzsálem, Bánóczy Lajos, Darvas Béla. Szikszay Gyula főparancsnok segédtszékül kinevezte Winkler Mórt, Visky Sándort és Berkó Jánost, pénztárnok Ganoffszky Lajos. Ugy a tűzoltóság, mint a mentők orvosává dr. Dereakassy Istvánt választották meg. Az egyesület mérnöke Aczél Géza városi főmérnök, ügyésze pedig Juhász Ignác lett egyhangulag megválasztva. Jablonczay Kálmán tükár olvasta fel aztán az évi jelentést, melyből kitűnik, hogy a tűzoltótestület mai napon olyan magaslaton áll, hogy a magyarországi összes tűzoltótestületek között az első helyet foglalja el. Leltári vagyona 27855 frt. A nemes város 11781 frttal segíti a testületet nemes funkciójának megoldásában. — Május hó 1-én a mentő-egyesület is megkezdte működését, ezen egyesület, mely a tűzoltó testület ikertestvére és annak parancsnoksága alatt is áll, dr. Dereakassy István volt budapesti mentő-orvos vezetése alatt már olyan oktatásban részesül, hogy kötelességének hiven meg fog felelni. A gyűlés, mely a legtapintatosabban volt vezetve, 5 órakor ért véget.

— **Kubelik Debreczenben.** Vasárnap este a szó szoros értelmében zsufoltságig megtelt az Arany Bika diszterme. Minden talpalatnyi helyet elfoglalt a közönség annyira, hogy a gombostűt sem lehetett volna ledobni. *Kubelik* Jean, a kedves cseh fiú tüneményes muzsikája vonzotta az óriási közönséget a Bika disztermébe. *Kubelik* Jean művészetét több ízben részletesen ismertettük. S most csak konstatáljuk, hogy a kritika nem tulzolt. A mit ez a cseh fiú produkál a hegedűjén, az egyenesen bámulatos, mese-szerű. Minden szám után frenetikus taps zugott föl s *Kubelik*nek az első szám után magyar dalokat kellett huznia, a második számot pedig egy klasszikus zenedarabbal toldotta meg. Az estélyen *Szegő* Vilma kisasszony, operaénekesnő is közreműködött. Nagy tetszés mellett énekelt néhány népdalt. A kisasszonynak, mint debreczeni vendég szereplése alkalmával már konstatáltuk, remek hangja van.

— **Meghívó.** A Csokonai-Kör 1900. márcz. hó 9-én pénteken a városháza nagytermében felolvasó ülést tart, a következő tárgysorozattal: 1. A mezőgazdaság köréből. Irta és felolvassa ifj. Sporzon Pál. 2. Zelemér leánya. Mutatvány szerzőnek Ős Debreczen cz. művéből. Irta és felolvassa Konez Ákos. 3. Költemények. Irta s részben angolból fordította dr. Király Ernő. Előadja dr. Benedek János. 4. Ujabb népdalok. Szövegét és zenéjét szerzette Dóczy József; Rácz Károly zenekísérete mellett éneklé Bódi Ella, a debreczeni színház tagja. A kör tagjai és hozzártartozói tagsági jegyeiket használhatják. Az ülés kezdete pont 5 órakor délután. Belépő díj nem tagok részére 40 fillér, tanulóknak 20 fillér. Tagsági jelentkezések elfogadtnak Tóth Béla gyógyszer-tárában, este a pénztárnál. Tagsági díj 4 korona.

— **Ipari hitelszövetkezet.** Az iparosok nehéz helyzetén van hivatva javítani az a mozgalom, mely az ipartestület kebeléből indult ki egy oly hitelszövetkezet létesítése érdekében, mely kizárólag a debreczeni iparosok érdekét szolgálja s olcsó hitel nyújtása által óhajt a kisiparosok nyomasztó helyzetén segíteni. Ez a hitelszövetkezet az 1898. évi 23 ik törvényezikk értelmében fog megalakulni s tagja lesz az ugyanezen törvény értelmében alakult országos központi hitelszövetnek, hogy ennek támogatásával minden tagjának jogosult hiteligenyeit a pénzügyviszonyok által megengedett lehető alacsony kamatlábu kölcsönökkel kielégíthesse. E megalakulandó ipari hitelszövetkezet alakuló közgyűlése f. évi márczius hó 11-ikén délelőtt 10 ó. lesz a városháza nagytermében, hol *Dr. Horváth* János fogja ismertetni az ipari hitelszövetkezet célját. A szövetkezetnél egy-egy üzlet rész 50 koronából fog állani, mely heti 40 filléres befizetések által törleszthető.

— **A debreczeni gazdasági egyesület** f. 1900. év márczius hó 18-án, vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg *évvizsga közgyűlést* a városház nagytanácstermében. A közgyűlés tárgyai: 1. Evi jelentés. 2. A felülvizsgált számadásokra a felmentvény megadása. 3. Az egyesület 1900 évi programja s az 1900. évi költségvetés. 4. Lődíjazás iránti határozat. 5. Kirándulások. 6. Gazdák biztosító szövetkezeti ügyében jelentés. 7. Elnök, alelnök választás. A választmány újjáalakítása. 8. Indítványok. Ezen közgyűlésre az egyesület alapító és rendes tagjait tisztelettel meghívja Debreczen, 1900. márczius 1. Az elnökség.

— **Husz éves találkozó.** A világ legelső önkéntes tűzoltó-egylete a debreczeni ev. ref. főiskolai ifjuság kebelében alakult meg. A tűzoltó-egylet feloszlása alkalmával — ezelőtt husz évvel — az akkori tagok kötelező nyilatkozatot irtak alá, hogy 1900 év nyári szakának valamelyik napján Debreczenben összejöjnek.

Az ügyben *Bögös* Lajos Csökmőről levelet irt *Eröss* Lajos theologiai tanárhoz, mint a ki szintén tagja volt a feloszlott egyesületnek, melyben a kötelező nyilatkozatra hivatkozva, kéri, hogy a találkozás érdekében tegye meg a lépéseket s tüzze ki az összejövetel idejét.

Eröss Lajos egész terjedelmében közli a levelet a Debreczeni Protestáns Lapban s a következő megjegyzést fűzi hozzá:

„Mint fent irtam, e levél közvételének egyszerű célja most egyelőre csak az, hogy a debreczeni hajdani híres diák tűzoltó-egylet volt és életben lévő tagjainak figyelmét a 20 év előtt kelt nyilatkozatra felhívjam. Most egyelőre csak ennyit. Már itt megjegyzem azonban, hogy a tervezett és minden körülmények között még ez év folyamán megtartandó eme találkozásra — szerentem — nemcsak azok hívandók meg, a kik 20 év előtt, tehát a feloszlás idejében velem együtt az egylet tagjai valának, hanem mindazok, kik valaha tűzoltó diákok voltak s a kiket ez egylethez kétségkívül mind e mai napig a legédesebb emlékek csatolnak. Hogy mint állapítsuk meg az összejövetel idejét és programját, azt majd elvégezzük mi hárman privátim. Ti pedig „machinista bajtársak“ készüljétek, még egyszer álljunk meg a lobogó alatt, melynek jelszava, a mint emlékezhettek vissza, ez volt: „tüzzel a tüzet!“ Sokan vannak ugyan már közöttünk, kikben az élet viharai e tüzet kioltották... de gyujtsuk fel azt még egyszer legalább egy pár órára... találkozunk! Debreczen, 1900. február 27. *Eröss* Lajos theol. akad. tanár.“

— **Perényi Margit Nagy-Szalontán.** *Perényi* Margit, a debreczeni színház egyik énekesnője, vasárnap Nagy-Szalontán közreműködött egy hangversenyen. A fiatal művésznőt tapssal és virággal árasztották el. Az estély másik érdekes száma *Sas* Ede író felolvasása volt.

— **Évfordulati ünnepély.** A debreczeni ev. ref. főiskolai énekkar a magyar irodalmi önképző társulat közreműködésével néhai boldog emlékeztű Nagy József, Vecsey-Bruckner, Magyar-Kegyess, Kádár István, Fráter Ida és Sipos Margit alapítók emlékeztetere 1900. évi márczius hó 5-én, hétfőn a főiskolai énekeremben évfordulati ünnepélyt rendez. Kezdeté d. u. 4 órákor. Fenntartott helyek lévén, csak meghívó előmutatása mellett lehet a terembe lépni; a meghívó másra át nem ruházható.

Az ünnepély műsora: I. szakasz. 1. Gyász-ének: Bognár Ignácztól. 2. Megnyitó beszéd: dr. Erdős József tanár urtól. A jutalmazottak megnevezése. 3. Magyar gályarabok éneke: férfikarra Mácsay Sándortól. 4. Komoly szavalt: Szabó Miklós 3. é. th.-tól. 5. Katonatemetés: Várföldi Elektől. II. szakasz. 6. Honfidal: Zimay Lászlótól. 7. Felolvasás: Nánássy Lajos 2. é. th.-tól. 8. Magyar dalok: Szentirmay-Hubertól. 9. Vig szavalt: Takács Endre 2. é. jh.-tól. 10. Ébresztő: Bergmann-tól.

— **A biharmegyei telefon kiépítése.** Érdekes hírt közöl nagyváradi tudósítónk. A Biharmegye területén építendő közigazgatási telefon, melyet a jövő évben teljesen befejeznek, nemcsak a közigazgatásnak, hanem a közönségnek is fog szolgálni. A tárgyalások arra vezettek, hogy az egész vármegye postahivatalait összekötő óriási hálózatot nem négy év alatt készítenek el, hanem már a jövő év végén átadják használatra. A kereskedelmi miniszter már jóvá is hagyta a tervet, ez évre 80,000 koronát engedélyezett az építésre. A vezetékhez szükséges oszlopokat Biharmegye adja s a munkát legkésőbb június végén megkezdik. Ez évben 18 nagyközséget kötnek össze a nagyváradi központtal. A jövő évben azután az összes postahivatalokat összekapcsolják ezekkel a központokkal.

— **Huszonöt év.** Dezső Lajos, a sárospataki állami tanítóképző nagyérdemű igazgatója, a kiváló paedagogiai író, a jövő hó 4-én tölti be igazgatói működésének huszonötödik évét. Mint tetterős ifjú szemelte ki e felette nagy körülmények között állásra a miniszter és ő azóta ott munkálkodik a tanügy veteményes kertjében, egész tanítónemzedéket nevelve a hazának, kiknek mindenikébe beoltotta lángoló hazaszeretét és kötelességtudását. — A kiünő tanférfit jubileuma alkalmából tanítványainak hálás szeretete s tisztelete veszi körül. Huszonöt év alatt vezetése alól kikerült tanítványai rendezőbizottságot alakítottak s április 4-én ünnepélyt rendeznek tiszteletére a sárospataki állami tanítóképzőben. Együttel Dezső Lajos alapítvány czímen 500 koronás alapítványt tesznek. Hisszük, hogy ez ünnepélyből egyetlen tanítványa sem marad ki a tudós igazgatónak.

— **A Csárdás-affér.** A Pol. Ért. nyomán megemlékeztek a lapok arról a csárdás-afférről, a mely, állítólag, Bécsben, az arisztokraták bálján történt. Most Bécsből jelentik, hogy az egész epizód nem úgy folyt le, mint a hogyan azt a lapok közölték. Két teremben táncolt ugyanis a társaság, az egyikben a katonazene valezert játszott, a másikban a cigányzene csárdást. A zene ütemei az egyik teremből áthallatszottak a másikba s így mind a két helyen zavarták a táncosokat. Egyesek erre beszóltak a másik terembe, hogy hagyják abba a csárdást, míg a valezerrel elkészülnek. Ez meg is történt s a társaság zavartalanul és vigan mulatott reggelig.

— **A zónatarifa reformja.** Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a képviselőházban tartott nagyszabású beszédében bejelentette a személy- és podgyász-díjzabásnak a reformálását, melylyel egy rég érzett és már igen gyakran kifogásolt hibáját a zónatarifa mai szervezetében csak a szomszédos és a távolsági forgalom fejlesztését mozdítja elő különösen, míg a középtávolságban a fejlődés nagyon hátramaradt. Ezen az állapoton a báró Dániel Ernő minisztersége alatt végrehajtott reformja a zónatari-

fának sem változtatott semmit sem, minthogy a Dániel féle reform csak az utolsó zónák és a gyorsvonatok árának fölemelését rendelte a magasabb kocsiosztályokban. Az a reform, a mit a keresked. miniszter bejelentett a Háznak, sokkal alaposabb s mindenesetre jelentékenyen hozzá fog járulni ahhoz, hogy az annyira elhanyagolt középtávolságok forgalma is élénküljön. Ugyanis a kereskedelmi miniszter a 3-14-ik zónákat le fogja szállítani és egyúttal a zónákat ki fogja tolni. A leszállítás és a kitolás mértékét nem jelezte a miniszter, de hangsúlyozta azt, hogy a továbbiakra nézve nem lesz lényeges áremelkedés. A másik nem kevésbé fontos reform a podgyász-díjzabásokot illeti, melyeket a Dániel-félemódosítás alkalmával jelentékenyen fölemeltek. A módosítás itt abból fog állani, hogy a miniszter a súly szerint való rendszert hozza be, de azért a zónákat meghagyja. Ennek a következménye lesz, hogy a közeli távolságokra olcsóbb lesz a podgyász-díjzabás és az emelkedés is arányos és méltányos lesz.

— **Örüljetez — adósok.** Az igazságügyminiszter nem sokára új rendeletet bocsát ki, amelynek bizonyára leginkább az adósok fognak örülni. A főbb pontok a következők:

1. Az árverési hirdetményben nem lesz feltüntetve az adós neve, csak az ügy száma, összeg, becsérték, az árverés tárgya, ideje és helye.

2. A hivatalos lapban az árverések csak 2000 korona becsértéken felül tétetnek közzé.

Ezen utóbbi intézkedéssel a végrehajtási költségeket csökkentik, az előbbi pedig tisztán az adósok egyéni érdekeit védi, miután a nagyon sokszor önhibáján kívül bajba került adóst megkíméli attól, hogy nevét egy árverési hirdetés keretében publikálja.

x **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.** Folyó évi február hóban 1112 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 27592 K. 2 f. fizettetett ki. 1900. január 1-től február 28-ig beírt összes jutalékrészek száma 2396 s a kifizetett nászjutalékok összege 66.581 K. 87 f. Debreczen és Hajdumegye vezérképviselője Baum Miksa Miklós-u. 11.

SZÍNHÁZ.

Két előadás. Vasárnap délután Dóczy József sikert aratott népszínműve, *Liliom Klári* zsuflórási megtelt nézőtér előtt folyt le. Sok megérdemelt tapsban volt része Fáynek, Kállaynak, Szabó Irmának, Kiss Irénnek, Komjáthynek és Ferenczynek. — Este Bódi Ella gyásza miatt a műsor megváltozott. Sulamith helyett az *Allatszeli tónó*-nek nevezett ostobaságot adták elő.

Bódi Ella gyásza. Szintársulatunk primadonnáját, Bódi Ellát, súlyos csapás érte. Édes atyja Bódi Ignác ny. honvédfőhadnagy tegnap délelőtt Budapesten elhunyt. A tegnapi kütüzött *Sulamith* előadása a váratlan gyász eset miatt el is maradt. A Bódi Ellát ért mély gyászban részvétellel osztozik az egész város közönsége.

REGÉNY.

A k a k u k.

— Vig elbeszélés. —

Irta: Szini Péter.

(Folytatás.)

12.

Kihuzott zsebéből egy csomag papírt s kezeimbe erőszakolta.

— Mit akar ezzel? — förmedtem reá.

— No, no, csak olvassa uraságod. —

Abból meg fogja ismerni Klakk Zofoniást.

— Hát mi az! — tettem fel a csodálkozó kérdést, laposokat pillantva a terjedelmes iratesomagra.

— Ez kérem egy dráma, mely a nemzeti színházhoz lesz benyújtandó s a miként szerencsém hirdeti, el is fogadtatik. Meglássa csak, kérem, ennek előadása alkalmával az én hírem beszárnyalja az egész világot s az oly apró nagyságok, mint ön is, keresve keresik kegyeimet.

— Az ur felette goromba. Szabad kérdenem, hogy együtt jár-e ez a drámairással?

— Mi... A gorombaság? ... Ön az egyeneslelkűséget gorombaságnak tartja! Oh Parnasszus! oh! ...

— Ugyan kérem ne cizitálgassa mindig azokat a görög neveket, melyekből az iskolában secundát kapott.

— Mit? Én? ... No de a gyakorlati praxis azt tartja, hogy a felhevülésszülte elérékenyedésig csigázott indulatroham nevében kifejtett turbuzgósága a hang kiesztésére szánt érzékszerv megnyitására gyakran szül veszélyes esélyeket. Tehátlan én hallgatok és kérem uram hallgasson ön is. Olvassa el egész nyugalommal világraszólandó drámámat.

E szavak után a kis vezna ember beburkolta magát bundájában és aludt ottan, akárcsak egy murmutér.

— Ez az ember vagy örült, vagy részeg! — gondoltam magamban. Még engem apró nagyságnak titulál. Ha tudná, e félszü, hogy én mily nagy kincs tulajdonosa vagyok! ... De nézzük már a firáját!

Kibontottam a gondosan becsomagolt papirhalmat s olvasni kezdettem.

„A hattyu végsóhaja.”

— Dráma 6 felvonásban és 16 képben. —

Irta Klakk Zofoniás.

Személyek: Notabene Malakiás gróf; Friderika, neje; Konradine, leánya. Urge Enók báró, Korpa Jeremiás fiskális stb. — Tudná a jó ég sorban elszámolni. Lehetek vagy hetvennyolczan, kik közreműködnek a „hattyu végsóhaja” recognoscirozásában.

Az első felvonás első képe azzal kezdődik, hogy Notabene gróf tárgyalást folytat Korp Jeremiás fiskálissal a nejétől való elválás érdekében, mert az Urge Enók báróval tiltott viszonyban él. Korpa hatásos beszédben igyekszik megcáfolni a grófnőről keringő híreket, de akkor belép Konradine, a leány, a ki anyjának határozott ellensége és nyíltan megvallja anyja házasságtörését. Korpa aztán azt ajánlja, hogy rá kell lesni Urgére. Ez ajánlatot Notabene gróf elfogadja s nem sokáig kell várnia, mert Urge a drámairó ur szivességéből csakhamar megjelen s a feldühöd gróf által kegyetlenül megkardlapoztatik. Mikor aztán összetörve ott fekszik a padozaton, kivallja, hogy ő tulajdonképen Konradine grófnéhoz járt. Erre a gróf megbocsát neki s az első kép szerencsésen bevégeződik a függöny legördültével.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 157. Bérlet 130. sz. „A”

Hétfőn, 1900. évi márczius hó 5-én,

Egy szegény ifju története.

Színmű 5 felvonásban.

Színházi műsor.

Kedden, márczius 6-án „B” bérlet: *Frou-Frou*. színmű 5 felvonásban.

Szerdán, márczius 7-én bérletszűnetben: *A bibliás asszony*. Operette 3 felvonásban.

Csütörtökön, márczius 8-án „C” bérlet: *A bibliás asszony*.

Pénteken, márczius 9-én „A” bérlet: *A bibliás asszony*.

Szombaton, márczius 10-én „B” bérlet: *A bibliás asszony*.

Vasárnap, márczius 11-én két előadás: délután 3 órákor: *A gésák vagy egy japán theaház története*. Énekes játék 3 felvonásban. Este 7 és fél órákor bérletszűnetben: *A betyár kendője*. Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Főmankatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Ház és birtok eladás.

Folyó évi márczius hó 17-ikén délelőtt 9 órakor a debreczeni törvényszék árverési termében a neh. özv. Marjalaky Mihályné hagyatékához tartozó, következő ingatlanok fognak önkéntes árverésen eladni, u. m.:

1. A Széchenyi-utca 38-dik számú házastelek.
 2. Ezen házastelek 4 nyilas ondódi földje tanya épületekkel.
 3. Az ebesi pusztán levő 8 nyilas tanya-föld gazdasági épületekkel.
 4. Az ugynevezett Átkos földön 6 hold ujosztású föld tanya épülettel.
 5. A Nagy Cserén 37 hold kaszálló föld tanya épülettel.
 6. A Széchenyi-kertben levő szőlő pajtával.
 7. A Varga-kertben levő 1 holdnyi luczernás föld.
- Felvilágosítással szolgál az örökösök megbízásából **Marjalaky Irma** Rákóczy-utca 36. sz. a.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

Már holnap este 8 órakor huzás.

MÁRCIUS 6-ÁN
 VISSZAVONHATATLANUL
 UTOLSÓ HUZÁSA
 A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÖRHÁZA
 JAVÁRA RENDEZETT

NAGY JÖTEKONYSÁGI SORSJÁTEKANAK

FŐNYEREMÉNY: **100,000** KORONA.

EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA
 ÉRTÉKŰ NYEREMÉNYEK, MELYEK
 LEVONÁSAVAL KÉSZPÉNZBEN KIFIZETETNEK.
 20%

Egy sorsjegy ára csak **1 KORONA.**

CSOKONAI-NYOMDA

LENGYEL IMRE ÉS TÁRSAI

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 11a.

ELSŐRANGU * * * * *
 KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
 ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészes kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámplakátok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — raktári áron készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződések, kötelezvények, váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, programok, belépti jegyek, diszes táncrendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatu finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

MINDEK MUNKA
 A LEGNAGYOBB
 GONDAL * * * * *
 KÍVÁLTVA, * * * * *
 MINDMELLETT * * * * *
 MÁS * * * * *
 KEZDETELGES * * * * *
 KIVITELNÉL * * * * *
 OLGSOBB ÁRON.